

MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI

DB-III-311-189/18

Warszawa,

19. 09. 2018 r.

Pani

Edyta ODYJAS

Przewodnicząca Komisji

MOZ NSZZ „Solidarność”

Pracowników Sądownictwa

Pani

Barbara CHROBAK

Wiceprzewodnicząca Prezydium Rady

Głównej ZZPiPP RP

Szanowna Pani, Szanowni Państwo, Szanowni Państwo Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo Pań Przewodniczących z dnia 11 września 2018 r. w pierwszej kolejności bardzo dziękuję za aktywne włączanie się MOZ NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa oraz Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP w dyskusję dotyczącą sytuacji finansowej i kadrowej w wymiarze sprawiedliwości. Głos przedstawicieli pracowników sądownictwa stanowi bowiem cenny wkład w starania obecnego Kierownictwa resortu sprawiedliwości zmierzające do zorganizowania sądów jako sprawnych instytucji publicznych, a z drugiej strony satysfakcjonującego i prestiżowego miejsca pracy.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji. Jak słusznie wskazały Panie w piśmie, do 2015 roku wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej, w tym wynagrodzenia pracowników sądów powszechnych, z wyłączeniem sędziów i referendarzy sądowych oraz nauczycieli, były konsekwentnie „zamrażane”.

Podobnie jak Związkom Zawodowym, które Panie reprezentują, tak i obecnemu Kierownictwu resortu sprawiedliwości zależy na właściwym działaniu wymiaru sprawiedliwości, w którym kluczową rolę odgrywają pracownicy sądów i prokuratury. Minister Sprawiedliwości świadomy jest poziomu wynagrodzeń

otrzymywanych przez pracowników sądów i prokuratorów, dlatego też, w miarę możliwości budżetowych, podejmuje działania mające na celu ich podwyższenie.

W związku z powyższym, dzięki intensywnym działaniom obecnego Ministra Sprawiedliwości zmierzającym do poprawy sytuacji płacowej pracowników sądownictwa, w ustawie budżetowej na 2016 r. ostatecznie zostały zabezpieczone środki na zwiększenie wydatków na wynagrodzenia dla asystentów sędziów, urzędników oraz pozostałych pracowników sądów o ponad 10%, a w grupie kuratorów o 5,5%. Wobec powyższego, przeciętny nominalny wzrost miesięcznego wynagrodzenia od dnia 1 stycznia 2016 roku w przeliczeniu na 1 etat dla asystentów sędziów, urzędników i pozostałych pracowników wyniósł 350 zł.

Analogiczne rozwiązania przyjęte zostały dla pracowników prokuratury.

Proces wzrostu wynagrodzeń pracowników sądów kontynuowany był w 2017 roku. Zgodnie z ustawą budżetową na 2017 r. fundusz wynagrodzeń dla pracowników sądów i prokuratury w stosunku do ustawy budżetowej na 2016 r. wzrósł o 1,3%, podobnie jak miało to miejsce w całej sferze budżetowej.

Informuję przy tym, że tylko w latach 2016-2017 przeciętne miesięczne wynagrodzenie urzędnika sądowego (liczone jako fundusz wypłaconych wynagrodzeń w przeliczeniu na liczbę osób zatrudnionych) wzrosło o 196 zł, pracownika obsługi o 223 zł, a asystenta sędziego o 243 zł. Dla porównania, w latach 2010-2015 przeciętne miesięczne wynagrodzenie urzędnika sądowego wzrosło o 48 zł, pracownika obsługi o 190 zł, zaś asystenta sędziego – w tym ujęciu - zmalało o 73 zł.

Przyjęty w ustawie budżetowej na rok 2018 średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej wynosi 100,0%, jednak ponownie dzięki działaniom obecnego Ministra Sprawiedliwości wydatki na wynagrodzenia dla pracowników sądów i prokuratury wzrosły o 2%.

Widoczne jest więc, że wydatki na wynagrodzenia pracowników sądów i prokuratury od 2016 r. konsekwentnie wzrastają i to w stopniu wyższym niż przyjęty dla sfery budżetowej (jedynie w roku 2017 wzrost nastąpił o wskaźnik przyjęty dla sfery budżetowej).

Minister Sprawiedliwości ma przy tym świadomość, że wynagrodzenia pracowników sądów, pomimo ich zwiększania od 2016 r., w dalszym ciągu pozostają na poziomie niepozwalającym sądom być konkurencyjnymi na rynku pracy. W grupie asystentów sędziów wynagrodzenia 65% zatrudnionych nie przekraczają kwoty

4 000 zł, natomiast w grupie urzędników wynagrodzenia poniżej 4 000 zł otrzymuje aż 68% zatrudnionych.

Niski poziom wynagrodzeń powoduje zwiększone odejścia pracowników, przy jednoczesnym braku nowych osób chętnych do pracy. Szczególnie trudna sytuacja jest w dużych aglomeracjach, gdzie rynek pracy oferuje zatrudnienie z dużo bardziej atrakcyjnym wynagrodzeniem. W roku 2017 umowy o pracę zostały rozwiązane z 1831 pracownikami sądów (w tym: z 644 asystentami sędziego, 977 urzędnikami oraz 210 pozostałymi pracownikami), natomiast na dzień 30 czerwca 2018 roku łącznie umowy o pracę zostały rozwiązane z 1 244 pracownikami (w tym: 442 asystentami sędziego, 666 urzędnikami oraz 136 pozostałymi pracownikami). Powyższe dane nie uwzględniają odejść z tytułu nabycia uprawnień emerytalnych, pracy na zastępstwo oraz odejść z przyczyn naturalnych.

Odnosząc się do kwestii związanych z projektem budżetu na 2019 r. informuję, że we wstępnym projekcie ustawy budżetowej na 2019 rok średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej został określony na poziomie 102,3%.

W przekazanym Ministrowi Finansów projekcie budżetu części 15 Minister Sprawiedliwości, mając świadomość powyższych uwarunkowań, przyjął jednak założenie zwiększenia poziomu wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) kuratorów, asystentów, urzędników, pozostałych pracowników sądów powszechnych oraz specjalistów opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów łącznie o 5%. Informuję, że wstępny projekt budżetu na 2019 r. uwzględnia ww. kwotę, jednak ostateczna decyzja zapadnie podczas dalszych prac nad ustawą budżetową na przyszły rok.

Dzięki działaniom Ministra Sprawiedliwości od roku 2016 do roku 2018 łączny wzrost wydatków na wynagrodzenia asystentów sędziów, urzędników, kuratorów zawodowych, pozostałych pracowników sądów oraz specjalistów OZSS wyniósł prawie 234 mln zł, co z kwotą pochodnych od ww. wynagrodzeń, łącznie stanowi 280 mln zł dodatkowo przeznaczonych z budżetu państwa na ten cel.

Jeżeli w budżecie sądów powszechnych na 2019 r. zostaną ostatecznie zabezpieczone środki na podwyżki wynagrodzeń w projektowanej, 5%, wysokości, łączna kwota przeznaczona z budżetu państwa na skutki wzrostu wynagrodzeń ww. grup pracowniczych od roku 2016 wyniesie prawie 407 mln zł (ponad 340 mln zł na wzrost wynagrodzeń i ponad 66 mln zł na pochodne od wynagrodzeń).

Porównując wysokość środków przeznaczonych średnio na 1 etat w ww. okresie – przy uwzględnieniu wielkości wzrostu wydatków na wynagrodzenia w sądach powszechnych - ze wzrostem poziomu minimalnego wynagrodzenia za pracę należy stwierdzić, że od 2016 r. łączna średnia kwota wzrostu wynagrodzenia w przeliczeniu na 1 etat jest wyższa niż łączny wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę w tym czasie (w latach 2016-2018 średnia kwota wzrostu na 1 etat jest wyższa o 134 zł od kwoty wzrostu minimalnego wynagrodzenia w tym okresie, zaś przy uwzględnieniu 5% wzrostu wynagrodzeń w 2019 r. średnia kwota wzrostu na 1 etat w latach 2016-2019 będzie wyższa od kwoty wzrostu minimalnego wynagrodzenia w tym okresie o 201 zł).

Przedstawiając powyższe wskazuję również, że poza staraniami Ministra Sprawiedliwości o uzyskanie podczas prac nad kolejnymi ustawami budżetowymi dodatkowych środków na wynagrodzenia pracowników sądów, corocznie, na etapie realizacji ustawy budżetowej, środki na wynagrodzenia dla urzędników, asystentów sędziów, pracowników obsługi oraz specjalistów OZSS zwiększane są o niewykorzystane wydatki np. z rozliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz inne oszczędności – z przeznaczeniem na wypłatę niestałych składników wynagrodzeń.

Przykładowo, w roku 2018 z rozliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego pomiędzy apelacje zostały rozdysponowane ponad 33 mln zł z przeznaczeniem na nagrody i dodatki specjalne dla pracowników sądów.

Mając na uwadze wysokość nagród wypłaconych pracownikom sądów należy zauważyć, że w latach 2010-2015, czyli przez 6 lat, w przeliczeniu średniorocznym pula nagród wyniosła prawie 58 mln zł, zaś tylko przez 2 lata (2016-2017) było to już ponad 110 mln zł.

Środki te pozwalają w pewnym zakresie rekompensować brak możliwości konkurowania z podmiotami rynkowymi i poprawiają sytuację finansową pracowników sądów. Jakkolwiek są to działania doraźne, to jednak powtarzane niemal corocznie, w związku z czym stanowią istotny bodziec finansowy i czynnik motywacyjny.

W związku z zabezpieczaniem w kolejnych ustawach budżetowych, począwszy od 2016 r., dodatkowych środków na wynagrodzenia, Minister Sprawiedliwości corocznie przedstawia propozycję ich podziału pomiędzy poszczególne apelacje wraz z przyjętymi kryteriami podziału partnerom społecznym,

a rekomendacje Związków Zawodowych dotyczące podziału ww. środków mają wpływ na ostateczny kształt rozstrzygnięcia o tym podziale.

Głos związków zawodowych w sprawach dotyczących pracowników sądów i prokuratury jest dla obecnego Kierownictwa resortu sprawiedliwości bardzo istotny, czego dowodem jest rozpoczęcie prac Zespołu do spraw opracowania założeń projektu ustawy o pracownikach sądów i prokuratury.

Celem pracy Zespołu będzie opracowanie założeń do projektu ustawy kompleksowo regulującej pragmatykę służbową pracowników sądów powszechnych i prokuratury. Wypracowane przez Zespół rozwiązania mają umożliwić reformę m.in. systemu wynagradzania pracowników sądów i prokuratury.

2 WZRAJANI: STACUM

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Wójcik
Sekretarz Stanu

